

Ajankohtaista ylioppilastutkinnosta

SURE-koulutus 9.-14.2.2022

Tiina Tähkä

Kokemuksia 2021 S tutkinnosta

2021 S tutkintokerta

- 45 000 kokelasta
- 92 000 ilmoittautumista
- 42 koetta, joista suurin osa sekä suomeksi että ruotsiksi
- 9 koepäivää 13.9.-29.9.2021
- Tulosten julkaisu ja luovutus opiskelijavalintaan 11.11.2021
- Ensimmäiset NV- ja KV-kokeet uudella koeformaatilla. Lisätietoja esityksessä klo 13.20-14.00.

Yhteistyöllä tilanteet saadaan ratkottua

- Abittituki ja tutkintopäivystys auttavat lukioita. Soittamiskynnyksen pitää olla matala.
- Lukioiden tekemät kuormitustestit turvaavat rauhallista toimeenpanoa. Etukäteisvalmistelusta huolimatta palvelin- ja verkkohäiriöt voivat aiheuttaa 15-90 minuutin katkon.
- Tarkkana henkilöllisyyden tarkistamisessa!
- Valvojillekin sattuu virheitä. Tilannetta ratkotaan yhdessä päivystyksen kanssa. Häiriöilmoitus jälkikäteen.

Kohti 2022K tutkintoa

2022K tutkintokerta

- 46 000 kokelasta
- 140 000 ilmoittautumista
- 42 koetta, joista suurin osa sekä suomeksi että ruotsiksi
- 9 koepäivää 15.3.-1.4.2022
- Tulosten julkaisu ja luovutus opiskelijavalintaan 17.5.2022
- Ensimmäiset uuden tutkintorakenteen mukaiset ylioppilaat

Koronatilanne jatkuu

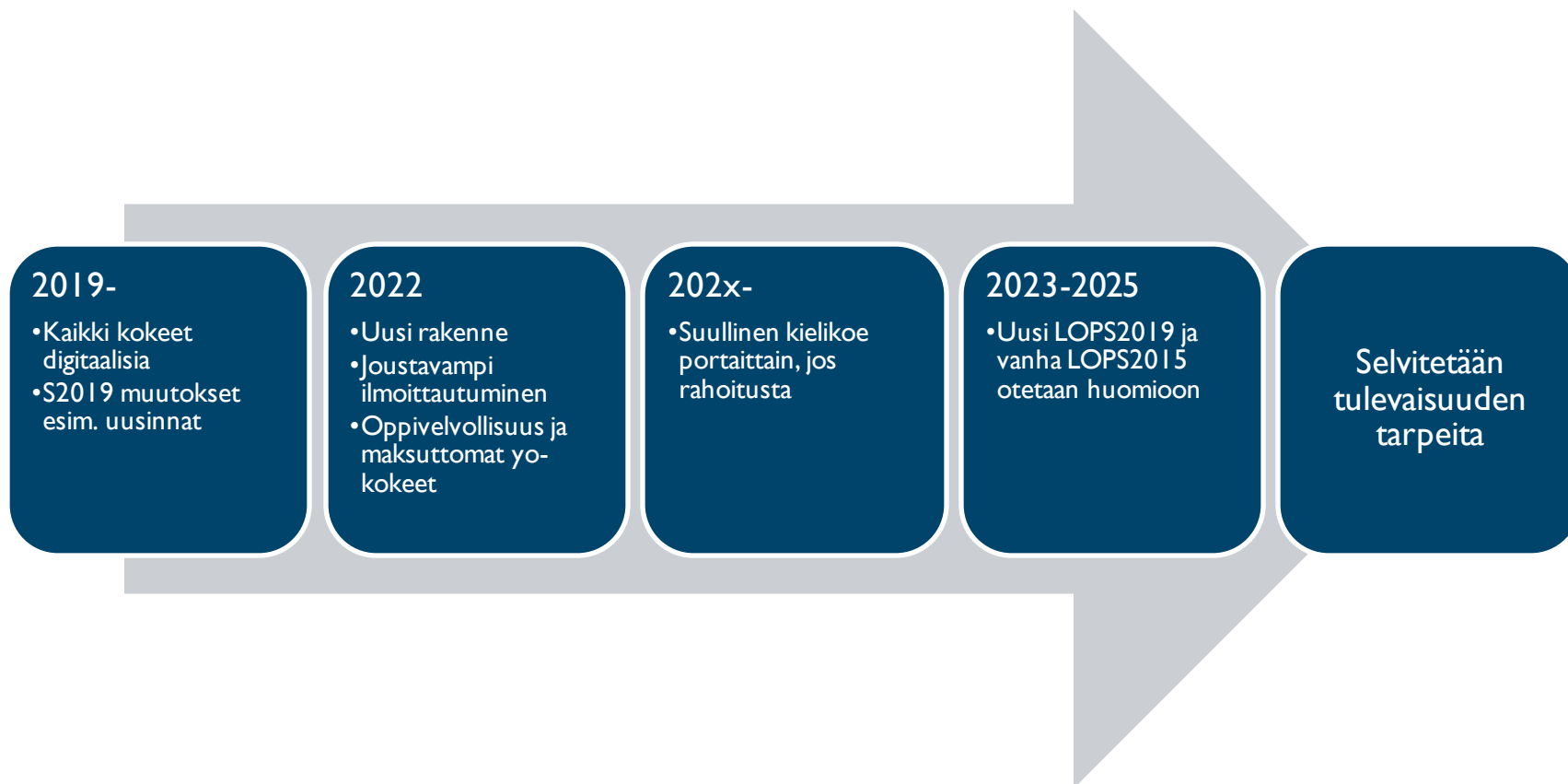
- Viides koronatutkinto
- Koronatoimenpiteet ovat osoittautuneet tähän asti toimiviksi.
- Koepäivät pidetään alkuperäisen aikataulun mukaisesti
- "Jos sairastut, pysy kotona, kunnes olet terve."
- Karanteenien määräämisessä alueellista vaihtelua.
- Koronasivulle pieniä päivityksiä
- Lisätietoja esityksessä klo 12.35-13.15

Kehittyvä ylioppilastutkinto

Kokonaiskuva tulevista muutoksista

LOPS-muutokset

- Kokeiden laadinnassa otetaan huomioon LOPS2015 ja LOPS2019 kevästä 2023 kevääseen 2025.
- Esimerkiksi vaihtoehtoisia tehtäviä, opetussuunnitelmaeroja tasoittavia aineistoja tai eri opetussuunnitelmanäkökulmien hyväksymistä arvostelussa.
- Aine- ja koekohtaiset ratkaisut kuuluvat koesalaisuuden piiriin.

Laaja-alainen osaaminen

- Lainsäädäntö edellyttää ylioppilastutkinnon kokeissa oppiainerajat ylittäviä tehtäviä keväästä 2022 muissakin kuin reaaliaineiden kokeissa. Tämä toteutetaan samalla laajuudellakin kuin nykyisissäkin kokeissa.
- Keväästä 2023 lähtien oppiainerajat ylittävät tehtävät voivat perustua lukion opetussuunnitelman perusteissa 2019 kuvattuun laaja-alaisen osaamiseen.
- Kokelailta ei edellytetä vastauksissa toisen oppiaineen yksityiskohtaisia tietoja tai taitoja.

Uusi tutkintorakenne ja maksuttomuus

- Lukion näkymä tutkintopalvelussa tukee ohjausta ja hallinnointia
- Koski-tietovarannosta saatavat tiedot edistävät maksuttomuuden arviointia ja valmistumisen tarkkailua.
- Lisätietoja esityksessä klo 14.15-14.55

Sukunimi, Etunimi	HETU	aloittaa uudelleen	Tutkinnosta puuttuvat aineyhdistelmät	Näytä kirjoitushistoria
pre2022 Pihkuoma, Aurora Anna-Stiina Aallotar	170701AXXXX		Puuttuu: Yksi tai useampi pakollinen koe	

Tutkinnon suorittaja 2022K, 2022S

Viimein tutkintokerta uusien kokeiden lisäämiseen: 2024 syksy

2024 kevät				jatkoaika
2023 syksy				jatkoaika
2023 kevät				mitätöity
BB	Ruotsi, keskipitkä	-		mitätöity
HI	Historia	-		mitätöity
2022 syksy				
BI	Biologia	M		
N	Matematiikka, lyhyt oppimäärä	I		1. uusintakerta
2022 kevät				
EA	Englanti, pitkä	E		
N	Matematiikka, lyhyt oppimäärä	I		

Sisällytetyt kokeet

GE	Maantiede	M		vanhenee 2024K
A	Äidinkieli, Suomi	B		vanhenee 2024K

Tutkinnon suorittaja 2020S, 2021K, 2021S

hylätty

2021 syksy				
BB	Ruotsi, keskipitkä	I		1. uusintakerta
HI	Historia	I		
2021 kevät				
GE	Maantiede	M		
A	Äidinkieli, Suomi	B		
2020 syksy				
BB	Ruotsi, keskipitkä	I		
TE	Terveystieto	A		

Opintojen valmistumistieto suoraan Koski-tietovarannosta?

- **Koulutuksen järjestäjällä on lakisääteinen velvollisuus pitää KOSKI-tietovarantoon tallennettavat tiedot ajan tasalla.**
- Koski-tietovarannosta on mahdollista saada rajapinnan kautta tieto YTL:lle lukion oppimäärän tai ammatillisen perustutkinnon valmistumisesta.
- Tavoitteena on selkeyttää ylioppilastutkinnon valmistumisprosessia ja vähentää lukioilta vaadittavaa manuaalityötä. Lisätietoja keväällä 2022.

Jatkuva kehittäminen

- Matematiikan kokeen rakennemuutos lausunnoille keväällä.
- Latinan kielen laajemman oppimäärän koe järjestetään viimeisen kerran ylioppilastutkinnossa keväällä 2025.
- Vastausten merkkimääriin on toivottu selkeitä rajoja ja sanktioita. Mahdollisista muutoksista tiedotetaan erikseen. Edelleenkin arvioinnissa on keskeistä laadukas vastauksen sisältö.

#Abitti2025

- Abittia on kehitettävä, jotta ylioppilastutkinto voidaan jatkossakin toteuttaa digitaalisena. Tavoite on, että uusi Abitti on lukioiden ja kokelaiden käytössä 2025.
- Työhön osallistetaan eri sidosryhmiä työpajoissa ja muiden vaikuttamiskanavien avulla. Selvityksestä järjestetään lausuntokierros joulukuussa 2022.
- Abitin uudistaminen ei onnistu pelkillä tutkintomaksuilla, vaan kehittäminen vaatii erillisrahoituksen.
- Verkkosivu tulossa ylioppilastutkinto.fi/abitti2025
- Lisätietoja esityksessä klo 15.00-15.40

Uusi toimeenpano- ja kehittämissuunnitelma 2023-2026

- Ylioppilastutkintolautakunta laatii esityksen nelivuotiseksi ylioppilastutkinnon kehittämis- ja toimeenpanosuunnitelmaksi, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy (L502/2019 2 § 2.mom).
- Kehittämis- ja toimeenpanosuunnitelman valmistelun tukena toimii Ylioppilastutkinnon kehittämisen seurantaryhmä.
- Pohjalle selvitystyötä tutkinnon ajanmukaiseksi kehittämiseksi ja teknologisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi (mm. #Abitti2025)

Kokemuksia ja käytäntöjä koronajärjestelyistä

Koronan vaikutuksia

- Korona on vaikuttanut jo neljä tutkintokertaa kokelaiden osallistumiseen, valmistautumiseen ja suoriutumiseen.
- Uusinnat ja kokeista poisjäänti kasvussa.
- Kevennetty menettely ilmoittautumisen mitätöintihakemuksiin.
- Arvosanojen pisterajat asettuvat sen mukaan, kuinka haastavaksi kyseisen tutkintokerran koe osoittautuu kokeeseen osallistuneille kokelaille.

Periaatteita

- "Jos sairastut, pysy kotona, kunnes olet terve."
- Lukiot tuntevat paikalliset olosuhteet, mahdollisuudet ja rajoitteet.
- Koronatiedotussivulla pyritään tukemaan lukioita ohjeilla, kysymyksillä ja linjauksilla.
- Jos kokeiden järjestelyissä ilmenee ongelmia, lukion tulee olla yhteydessä lautakuntaan mahdollisimman nopeasti.
- Yhteistyö esim. THL, OKM, OPH, korkeakoulujen opiskelijavalintaverkosto

Koejärjestelyt

- Kokeeseen saapuminen ja kokeesta poistuminen?
- Välineiden ja eväiden tarkistaminen?
- Kokelaille jaettavat asiat?
- Etäisyydet kokelaiden välillä?
- Ilmanvaihto?
- Henkilöllisyyden tarkistaminen ja kokelaan neuvominen?
- Hyvän hygienian edistäminen?
- Siivous koepäivien välissä ja jopa kokeen aikana?
- Maskin käyttö

Kokelas sairastuu ennen koetta (tai kokeen aikana)

- Yhteistyö paikallisen terveysturvaviranomaisen kanssa
- Kokelaan sijoittaminen koesaliin muiden kokelaiden kanssa voi olla mahdotonta, kun otetaan huomioon muiden kokelaiden ja valvojien turvallisuus. Lukiolla on hyvin rajalliset mahdollisuudet järjestää erilaisia mukautuksia.
- Jos kokeen tekeminen ei ole mahdollista, rehtori selventää kokelaalle tilanteen ja ohjaa kokelaan hakemaan ilmoittautumisen mitätöintiä tai harkitsemaan muita mahdollisia vaihtoehtoja.

Jos kokelaalla on koronatartunta

- Jos kokelaalla on todettu koronavirustartunta, hänet voidaan määrätä eristykseen ja hän ei voi osallistua kokeeseen.
- Paikalliset terveystoimikunnat ja THL antavat ohjeita, missä vaiheessa kontaktit ovat taas mahdollisia.

Jos kokelas on asetettu karanteeniin

- Keväällä 2022 karanteenien määräämisessä alueellista vaihtelua.
- Lukio ja paikalliset terveystoimikunnat voivat yhdessä harkita edellytyksiä kokeen suorittamiseen erillisessä tilassa.
- Erityisjärjestelyitä ei voi kohtuudella edellyttää lukiolta.
- [Mikkelin lukion karanteenijärjestelyt](#)

Jos lukiolla on vaikeuksia järjestää koe

- Ennakkovarautuminen
- Etäopetus tai itsenäinen työskentely?
- Valvojista puutetta?
- Kameravalvonnan uudet ohjeet voi auttaa joissakin tilanteissa.
- Mahdollisimman nopeasti yhteyttä lautakunnan päivystykseen

Vasta jälkiviisaat tietävät, mitkä olisivat olleet oikeita päätöksiä.

Päätökset pitää kuitenkin tehdä sen hetkisen tiedon ja resurssien varassa, vaikka tulevaisuus on epävarma.

Katsaus ilmoittautumisiin ja uusintoihin

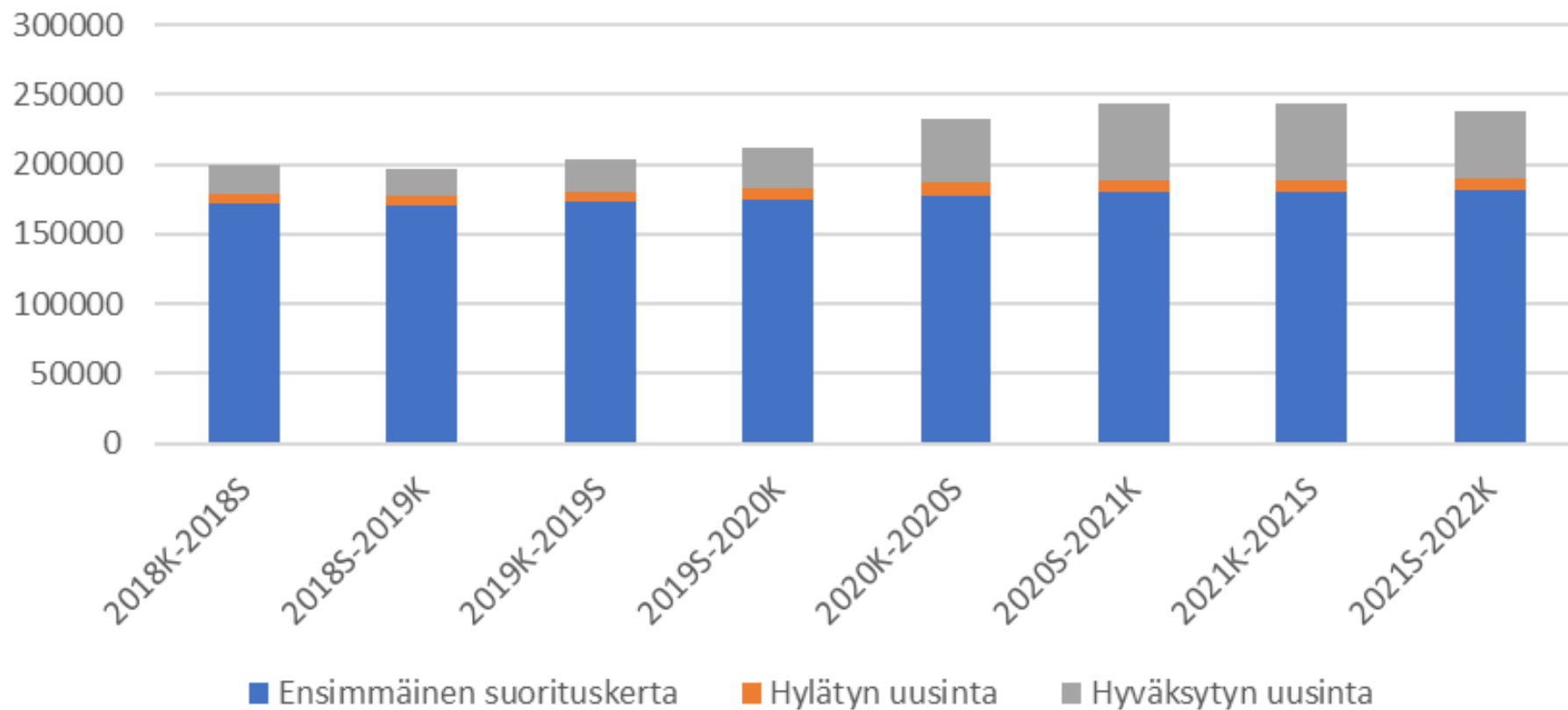

Opiskeluun ja suoritukseen vaikuttavia muutoksia

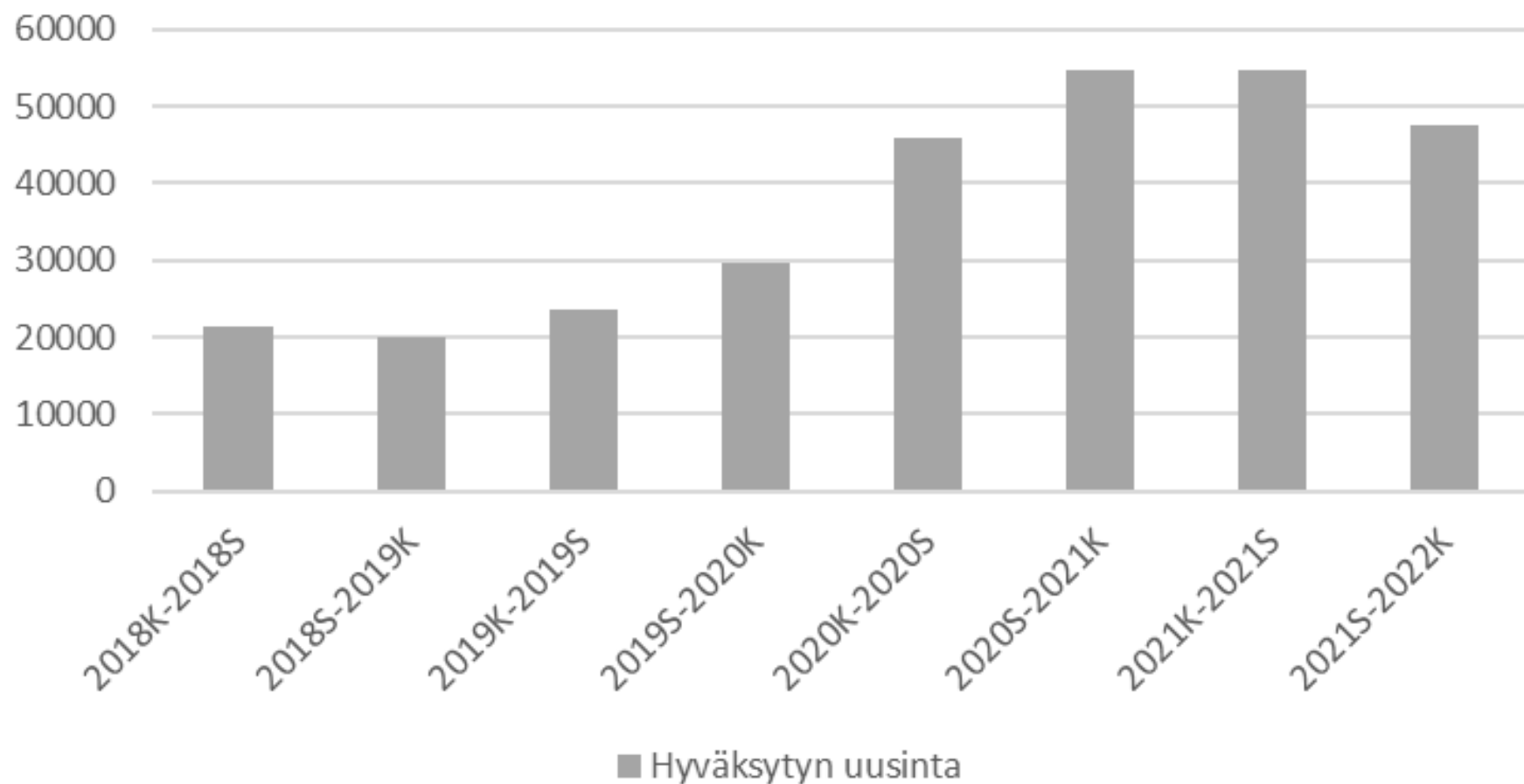
- Perusopetuksen tuntijako muuttui 2004-2006 (esim. A-kielet) ja 2016 (esim. toinen kotimainen)
- Toinen kotimainen valinnaiseksi 2005 (kokeilu 1995-). Ainereali 2006.
- Lukion tuntijako muuttui 1.8.2016 aloittaneilla (esim. filosofia, yhteiskuntaoppi, yhteinen matematiikan kurssi)
- Korkeakoulujen opiskelijavalinta muuttui keväällä 2020 (esim. yhteisvalinta korvautui todistusvalinnalla). Ensimmäiset tiedot pistetaulukoista julkaistiin loppusyksyllä 2017.
- Laki ylioppilastutkinnosta 2019 (uusiminen ja tutkinnon valmistuminen) ja 2022 (uusi tutkintorakenne)
- Koronatilanne 2020-

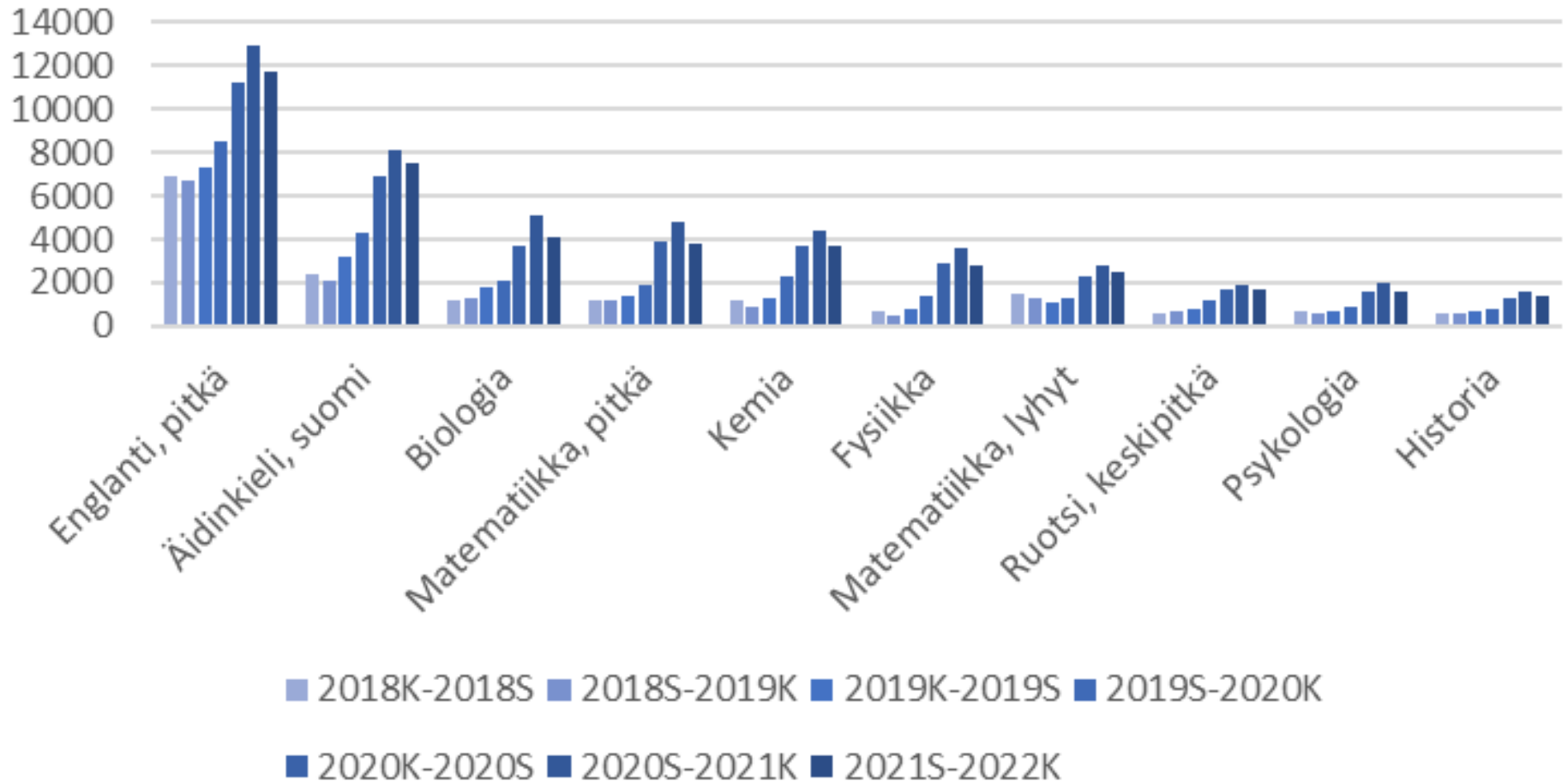
Ilmoittautumisia vuositasolla

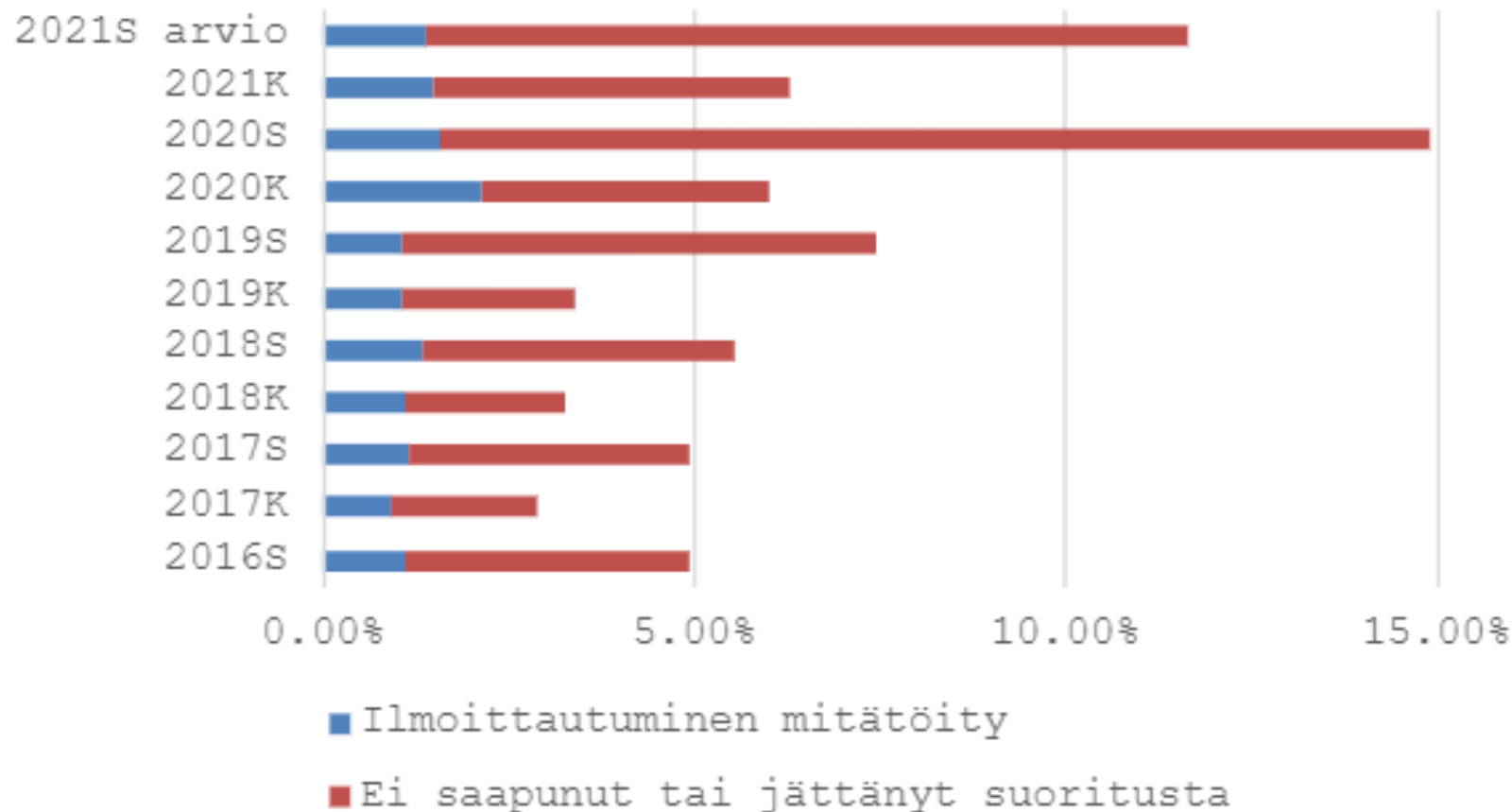
Ilmoittautumisia vuositasolla

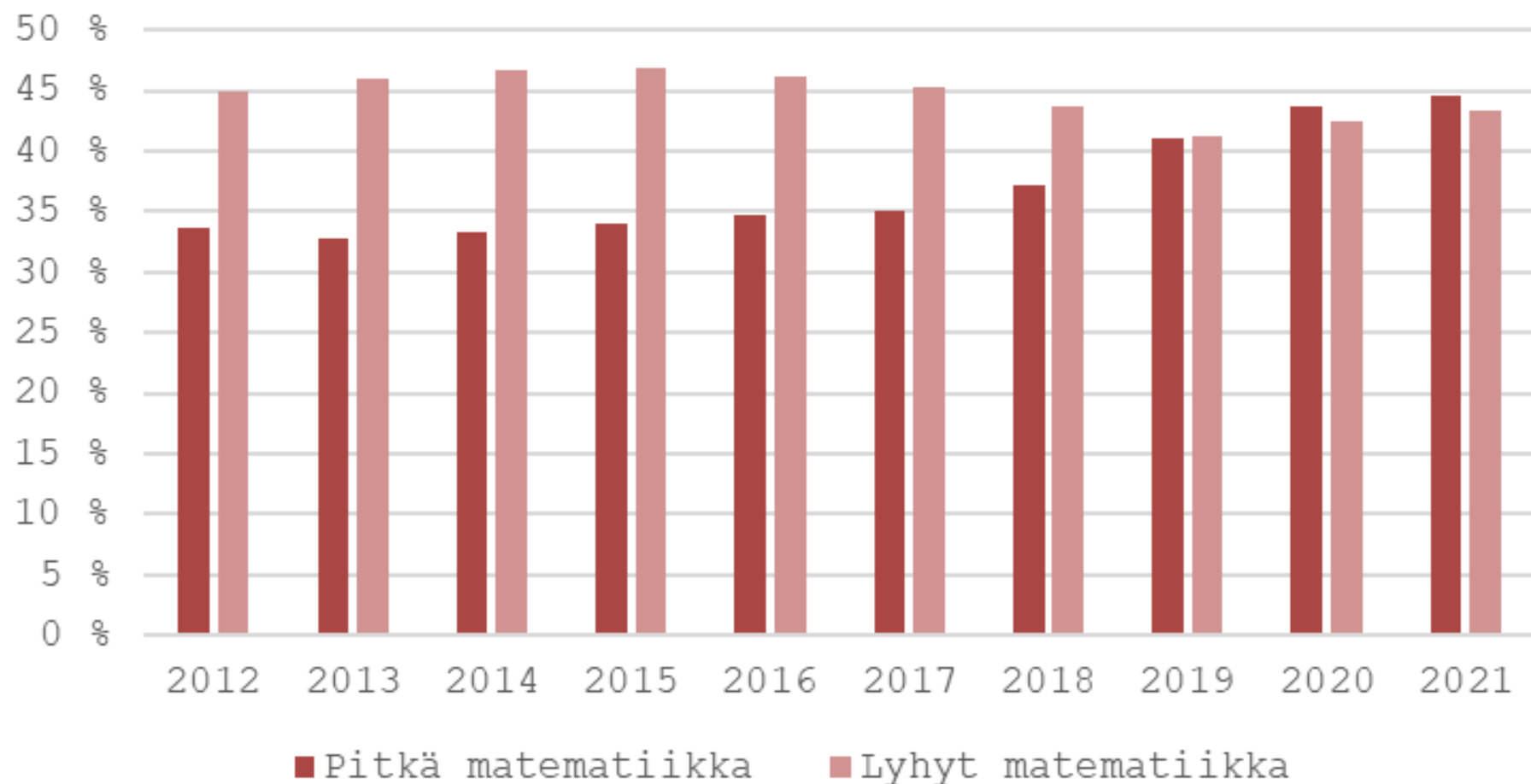
Hyväksytyt uusinnat vuositasolla

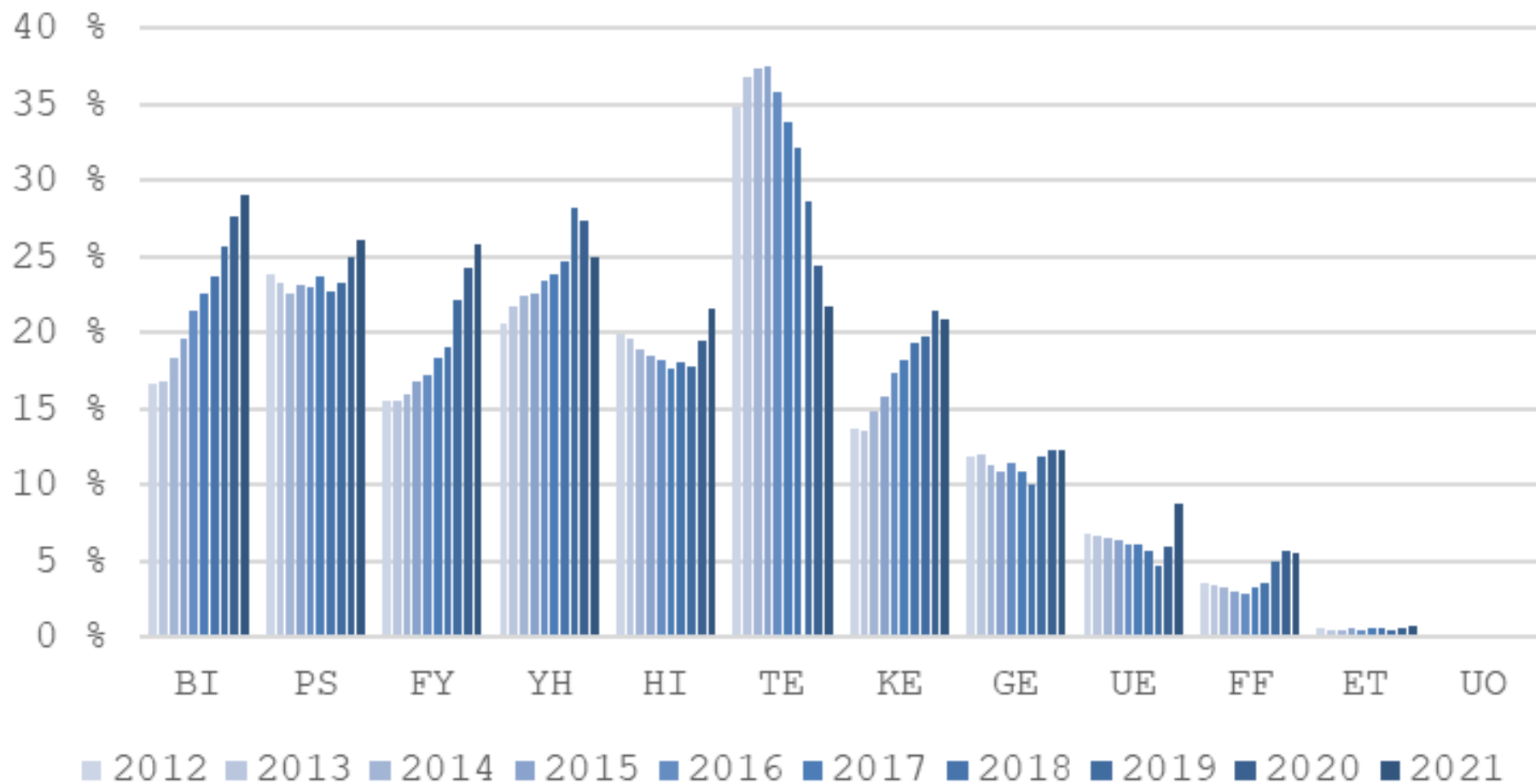
Ilmoittautumisten osuus, joka jää arvostelematta

Matematiikka yo-tutkinnoissa

Reaalikokeita yo-tutkinnoissa

Johtopäätöksiä

- Älä tee liian nopeita johtopäätöksiä! Samanaikaisesti on menossa useita muutostrendejä.
- Uusintojen kasvu näyttäisi jo taittuneen. Poisjäännit ja mitätöinnit ovat kasvussa. Vasta koronan jälkeen nähdään trendi selkeämmin.
- Tutkintoaineissa pitkäaikaisia muutostrendejä ja joitakin lyhyen aikavälin muutoksia.

